

Práce s vysokopočetnými vrhy

ing. Lumír Boščík

PIC®

NEVER STOP IMPROVING

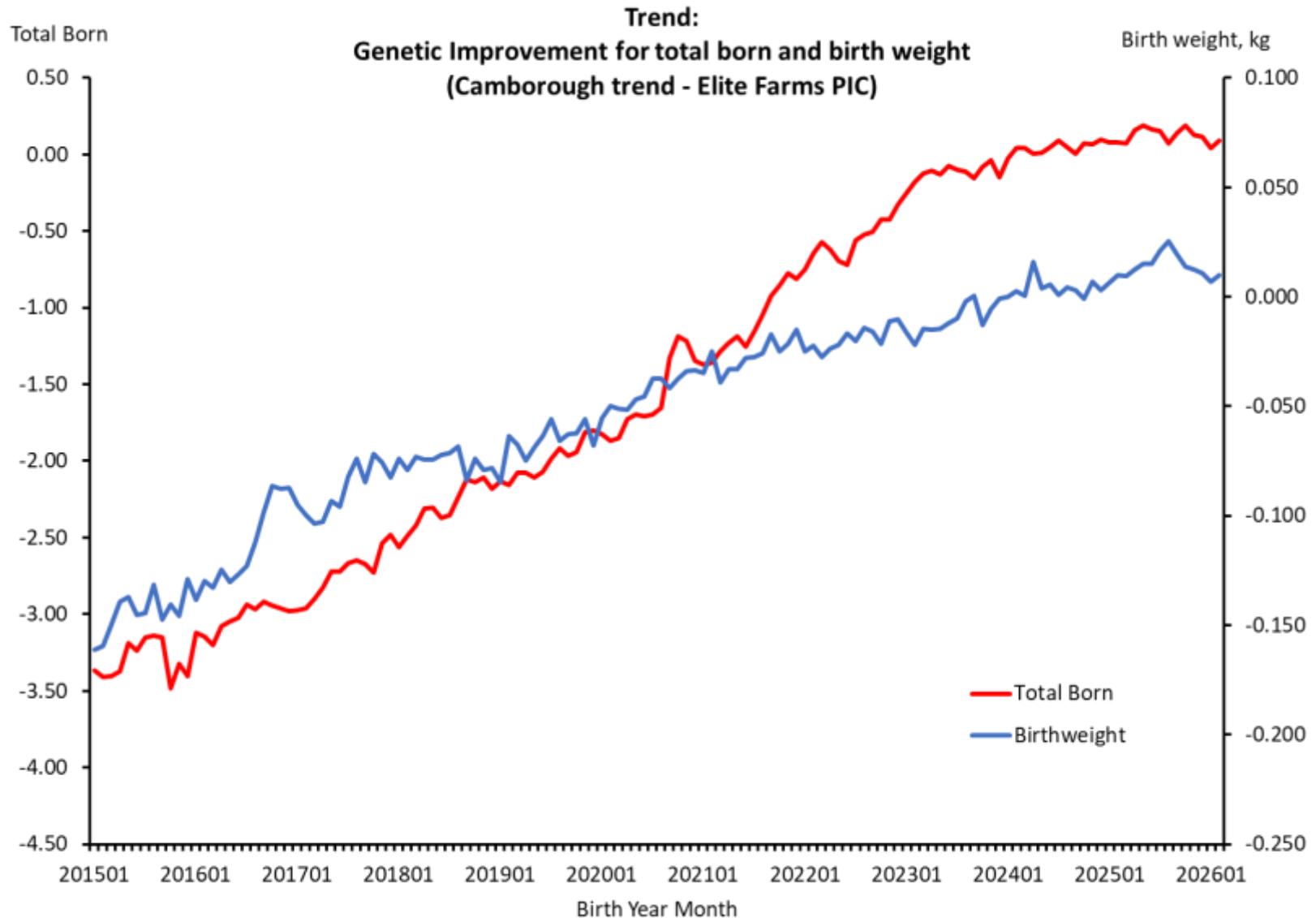
Cíl

- Cílem každého chovatele je odstavit všechna selata, která se narodí živá!
- Odstavit je v nejlepší možné kondici a zdravá!
- Z ekonomického hlediska každé kg selete navíc znamená lepší celoživotní přírůstek a snížené náklady na něj
- Hledáme společné cesty jak stabilně odstavovat vrhy nad 100kg.

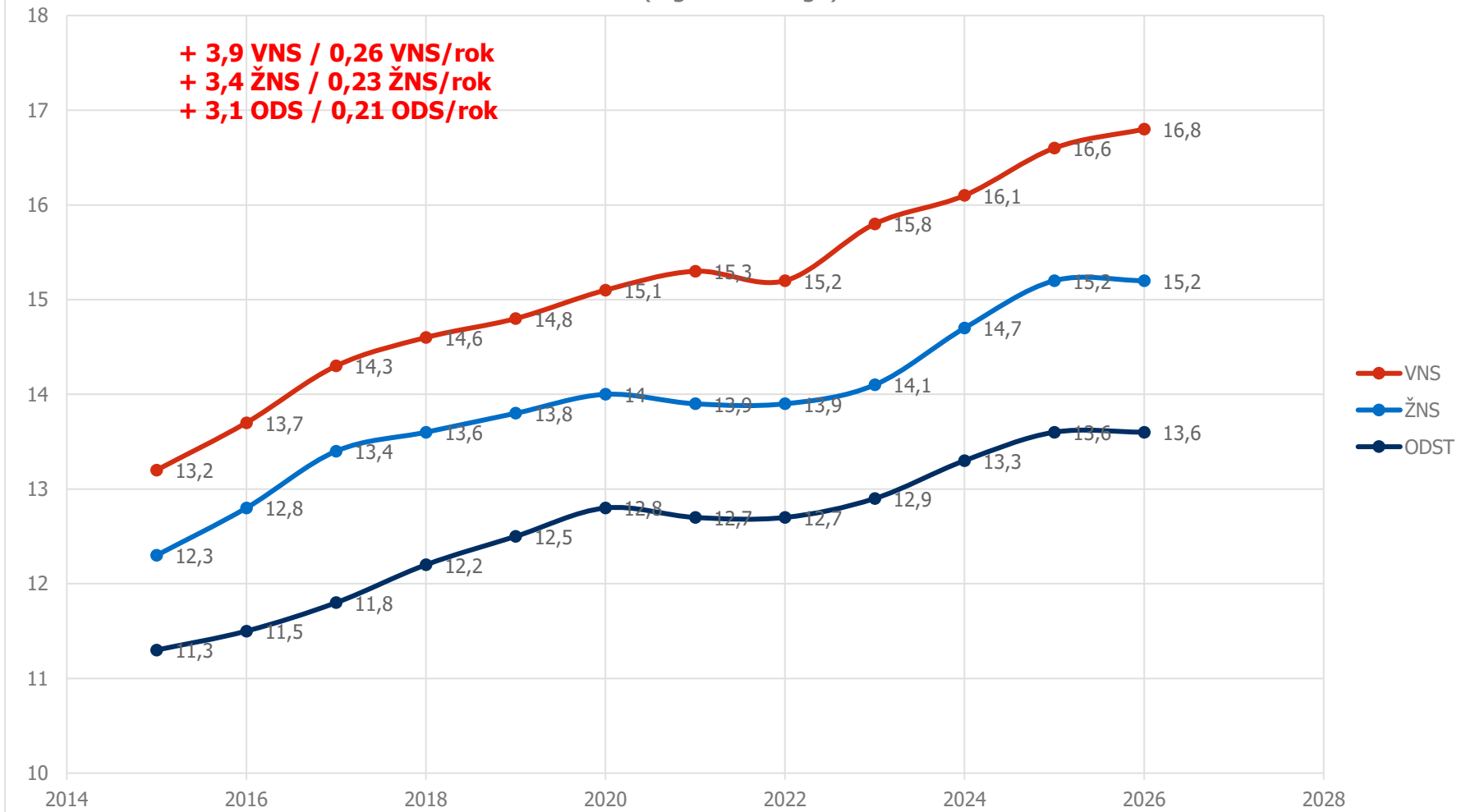
Šlechtění

Šlechtění

Plodnost
(PigMonitor Liga)

Šlechtění

Prasnice

10,643 vrhů
s 25+ žNS

Lokace	Landrace	Large White
Severní Amerika	7,481	298,979
Jižní Amerika	63,032	186,681
Asie	4,172	147,490
Evropa	15,053	152,988
ČR	241	3,604
Celkem	89,738	786,138
Elite Farmy	7,458	24,925

4,248 prasnic
s 20+ struky

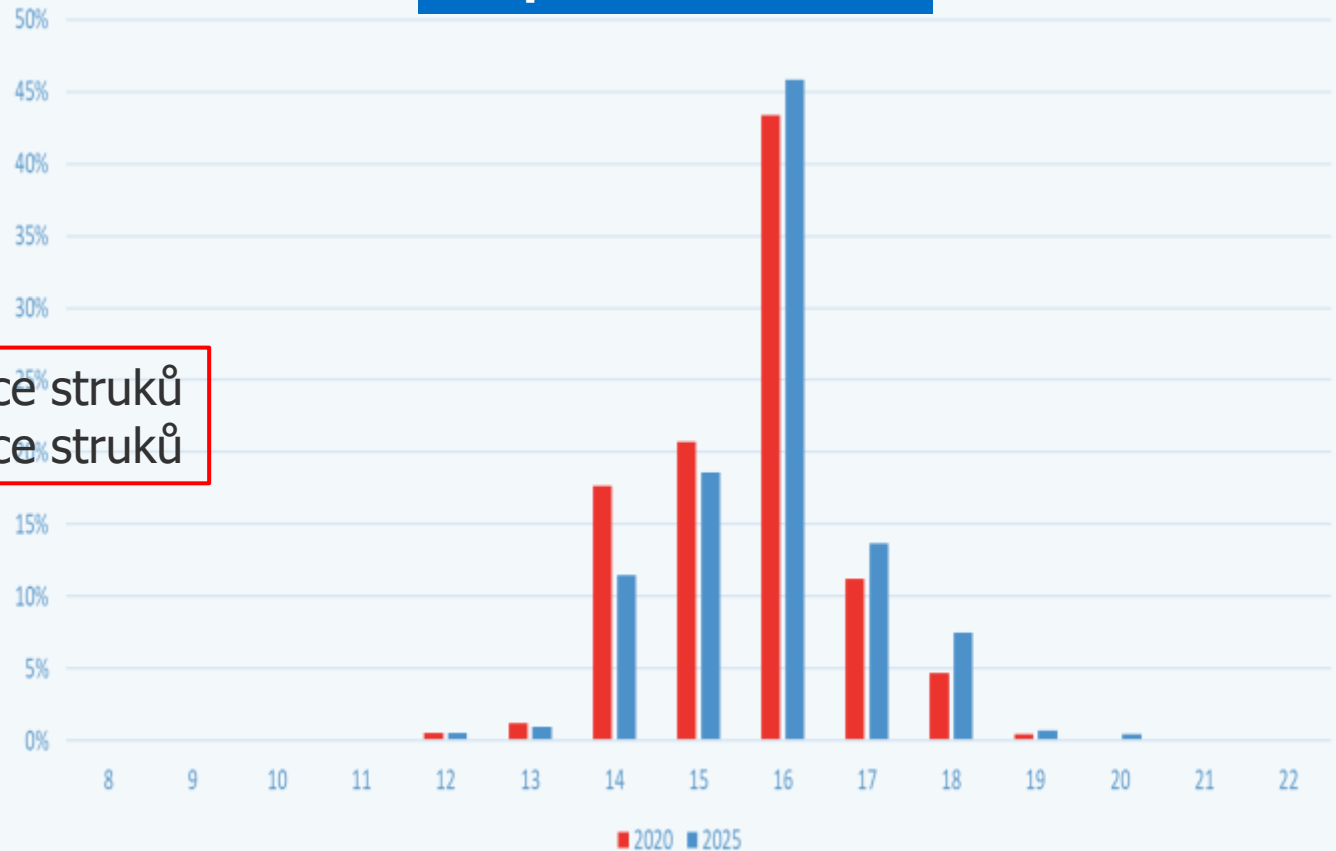
Šlechtění

prasnice

L04 a L03 vývoj počtu struků

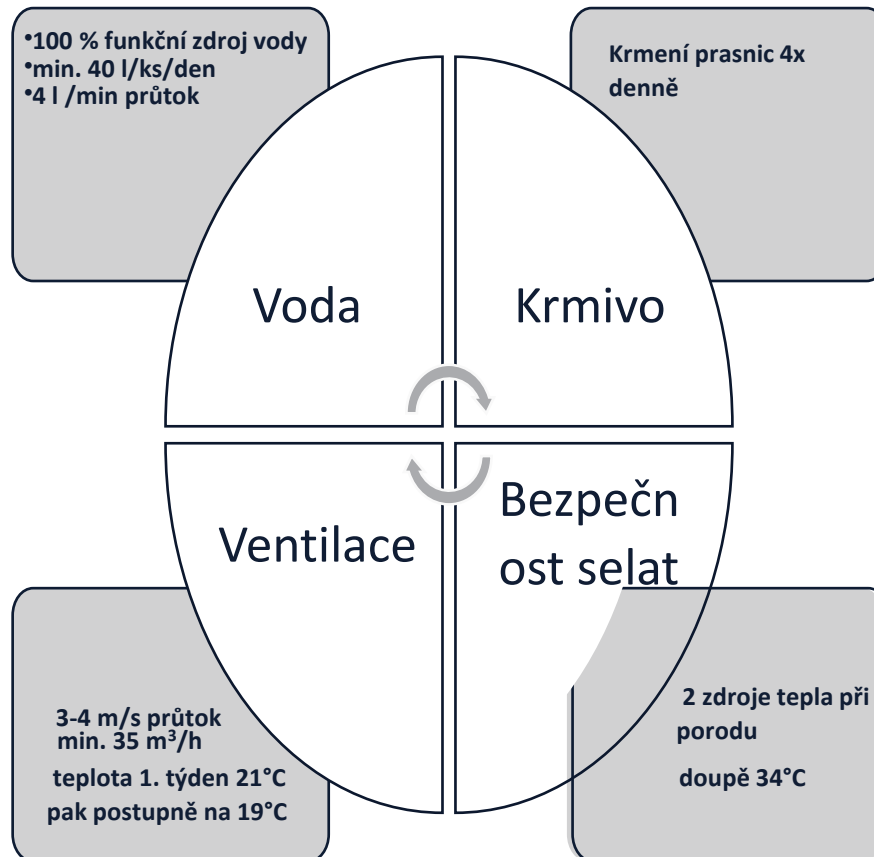
2020: 60% má 16 a více struků
2025: 68% má 16 a více struků

Základní pravidla na porodně

Když se postaráme o prasnici, ona se pak postará o selata

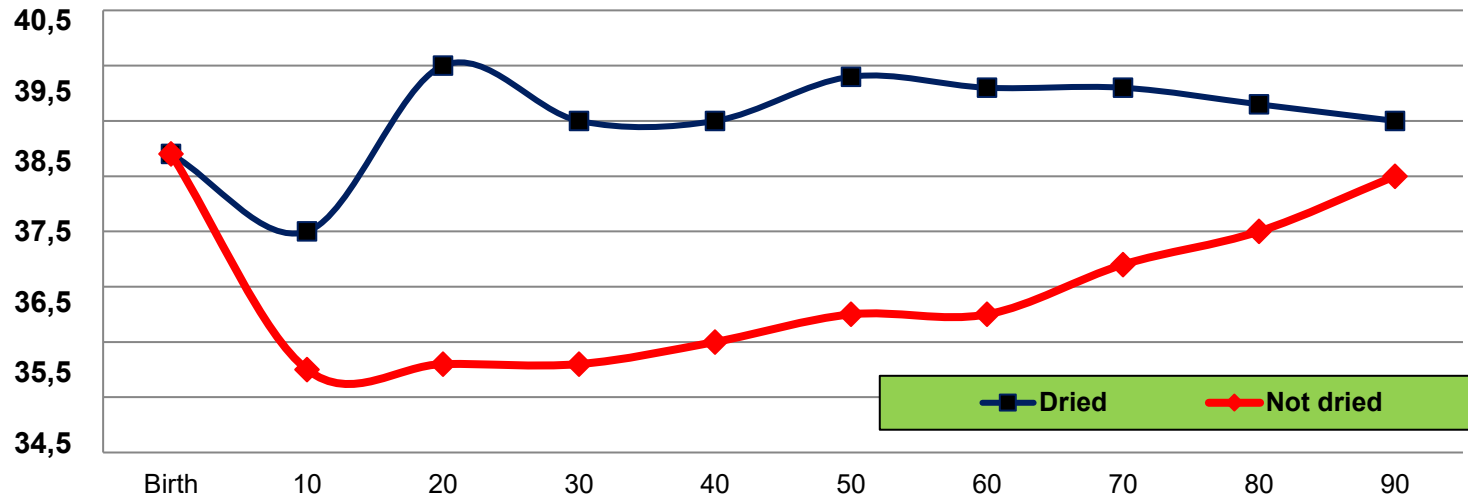

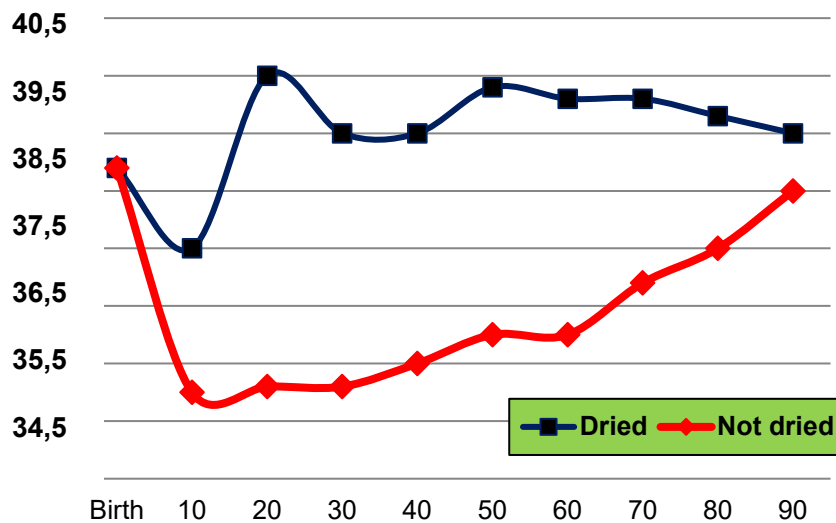
Prevence chladnutí selet

Teplota těla selete v prvních hodinách

Teplota těla selete v prvních hodinách

Prevence podchlazení

1. Měla by být na každém plánu snížení mortality selat na porodně
2. Výsledek je lepší na menších selatech.
3. Očistěte selata od plodových obalů a stimulujte dýchání.
- 4. Prevence podchlazení pomůže seleti využít zásoby energie na hledání struků a první napití, než udržení teploty těla!**
5. Všechna selata musí být osušena než odcházím ze sekce.
6. První ošetření selat je právě osušení, když přijdeme do práce.

Prevence chladnutí selat

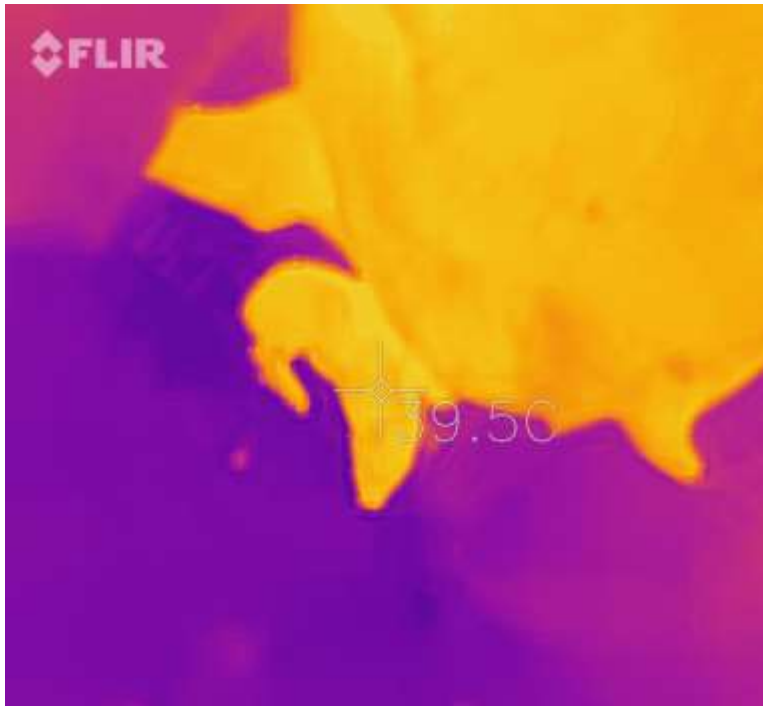

Prevence chladnutí selat

- **Selata chladnou bez osušení velmi rychle:**
  - během 20 minut z 39,5° na 26°

Prevence chladnutí selat

	Prevence
Porodna	23°C v době porodů Zamezení průvanu
Doupata selat	34-35°C ve všech doupatech Monitorování chování selat

Prevence chladnutí selat

- **Nepoužívejte velké množství vysoušecího prášku** na podlahy, velké množství může způsobovat nižší povrchovou teplotu, než chceme

TEMP

31

31

Bez prášku

prášek (15')

prášek (60')

Doupě a jeho velikost

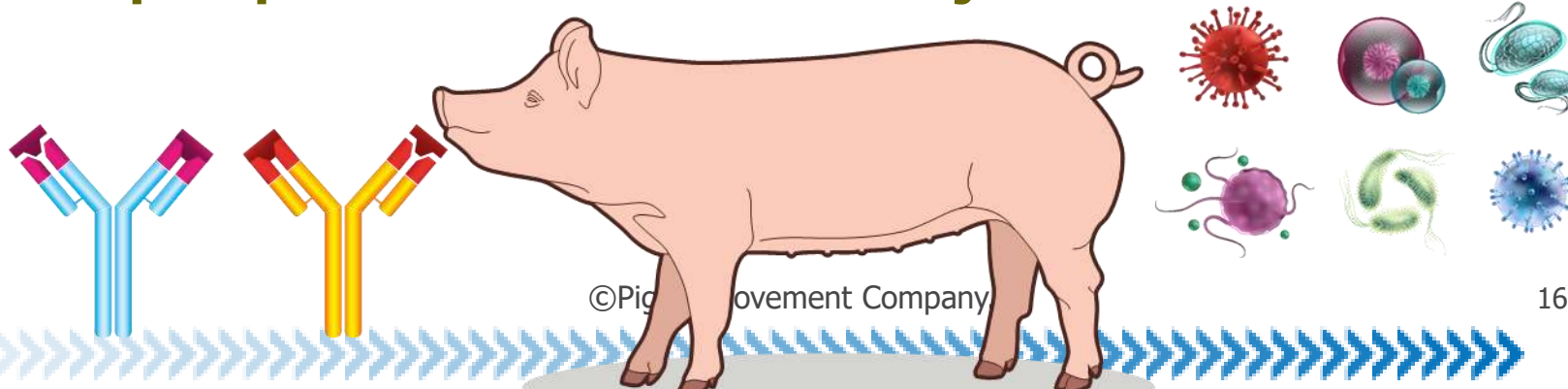
- Mělo by být dostatečné velké
- Umístění by nemělo způsobovat zalehnutí selat
- Neměl by zde být průvan
- Teplota podlahy by měla být všude stejná

- IG G: protilátky jsou jen v mlezivu → mateřská imunita
- IG A: protilátky jsou jak v mlezivu tak i v mléce → napomáhají chránit střevní sliznici před patogeny

→ Přírůstek selete během laktace je silně závislý na příjmu mleziva!

- Prasnice produkuje více mleziva podle selat, ale jen do určité míry.
- **Od 14 ŽNS produkce mleziva už nestačí pro další narozené sele** (Devillers ET AL. 2007; Quesnel 2011).
- **Příjem mleziva má vysokou korelaci s mortalitou selat v laktaci** (Edwards 2002; Le Dividich ET AL. 2005),
- **Dospělá prasnice má více a kvalitnějšího mleziva**

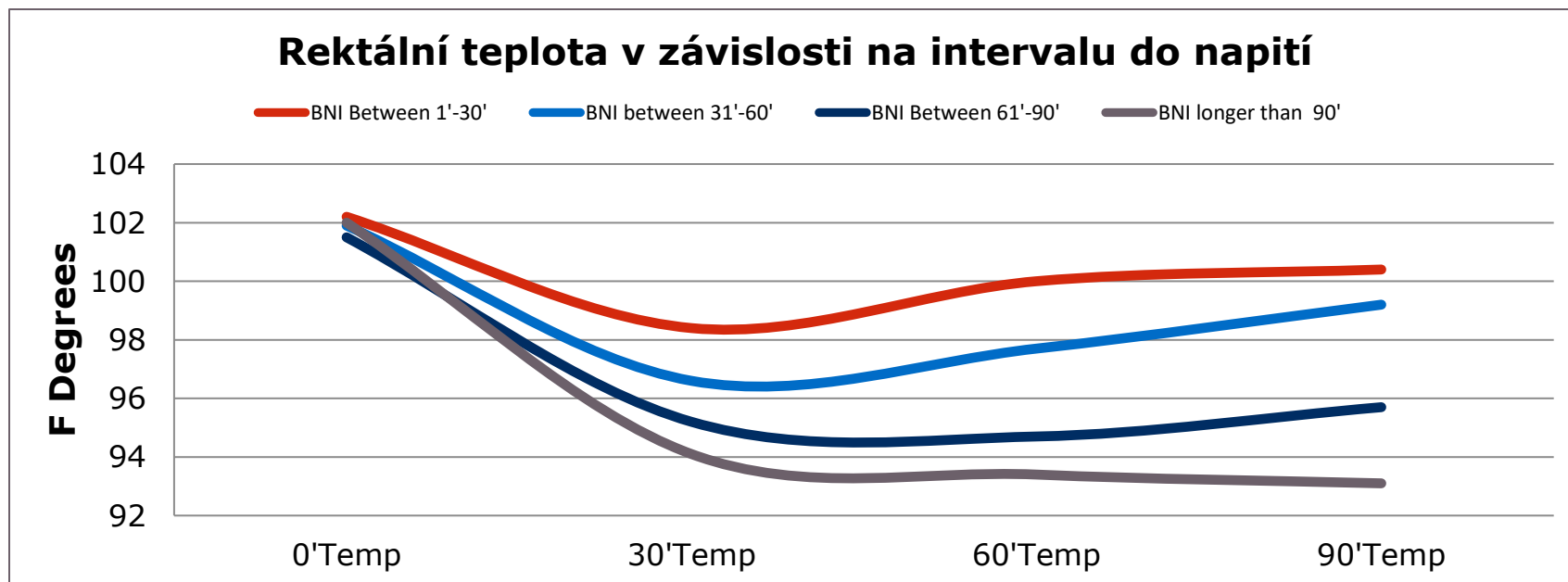
- Prasnice produkují větší množství mleziva a také více sušiny
- Pokud bereme v potaz, že prasničky mají o 10-15% menší selata a pokud budeme mít více prasniček v chovu, pak budeme také více řešit problémy s imunitou selat, než v chovu s normální strukturou stáda

Parita	Množství	Sušina
Parita 1	5.4 kg	18.6%
Parita 2-4	7.0 kg	19.8%

Rychlý přísun mleziva

- Delší interval od narození do napití mleziva přináší vyšší ztráty tělesné teploty a seletí trvá déle než se dostane do normálu.

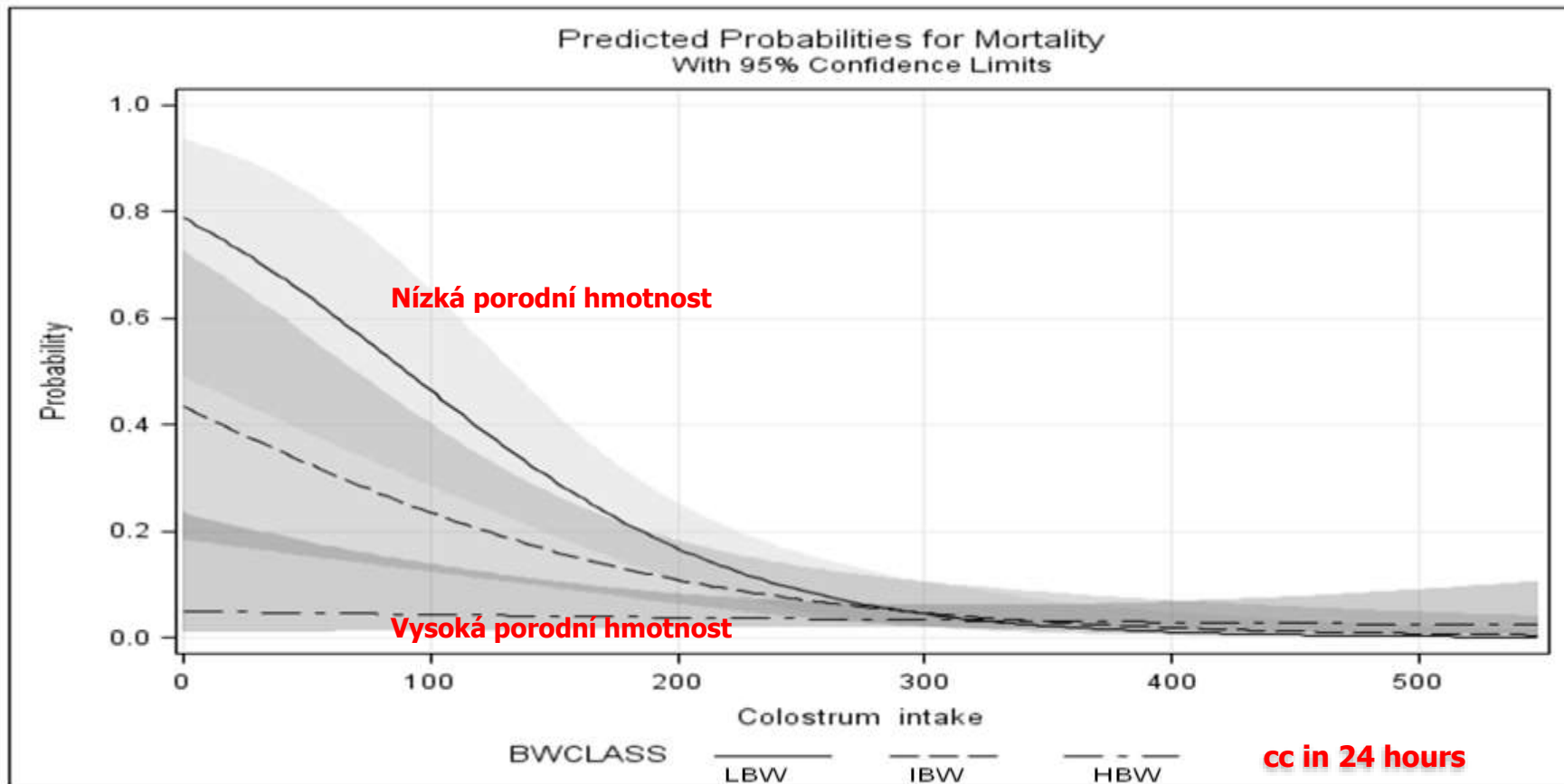

Source: PIC GTSR. Unpublished data, preliminary result. Unassisted farrowings.

Rychlý přísun mleziva

- Čím více se přijme mleziva, tím více se zvýší pravděpodobnost jeho přežití
- Menší selata potřebují více mleziva než velká selata

➤➤➤➤➤ Rychlý přísun mleziva

- Provedte učení do 30min od narození
- Vyberte správný struk.
- Cílem je naučit sele pít.
- Kontrola po 60min.
- Označte selata, co pijí.

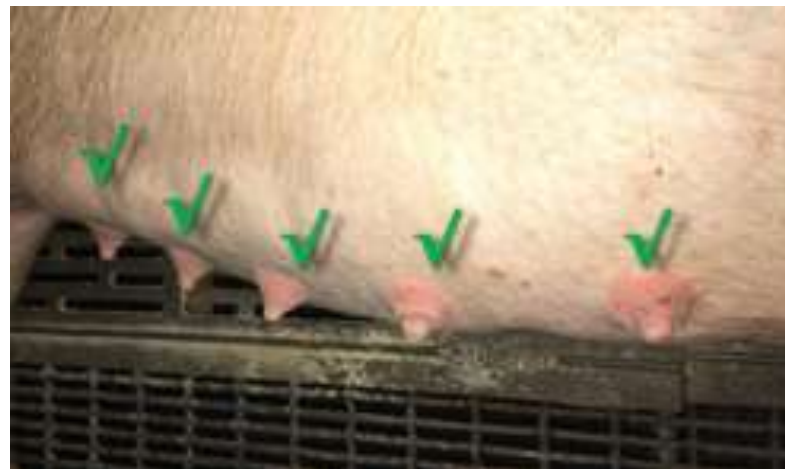
- Dělené sání provádíme jen u velkých vrhů u prasnic s méně struky než je počet selat
- Nebo u velmi nevyrovnaných vrhů
- Nebo u prasnic se špatně vyvinutou mléčnou žlázou
- Provádíme jen v prvních 18-24h, pak už nemá smysl

- Označíme si prvně narozená selata a selata co jsou již napitá
- Malá selata necháme u prasnice, aby se v klidu napila
- Rozdělení nesmí trvat déle než 1,5h

Cíl: Sele musí mít vlastní funkční struk

- Provádíme jen tehdy pokud není dost funkčních struků
- Počet funkčních struků by měl být evidován na kartě prasnice
- Vyrovnání by mělo proběhnout do 18h po porodu, ale NE před napitím selat mlezivem od vlastní matky
- Mělo by probíhat dvakrát denně:
  - Ráno u vrhů z nočního prašení
  - V posledních hodinách směny u vrhů z denního prašení

Vyrovnávání vrhů

Žlázy, které jsou používány v první laktaci, mají v další laktaci zvýšenou produktivitu ve srovnání se žlázami, které nejsou používány.

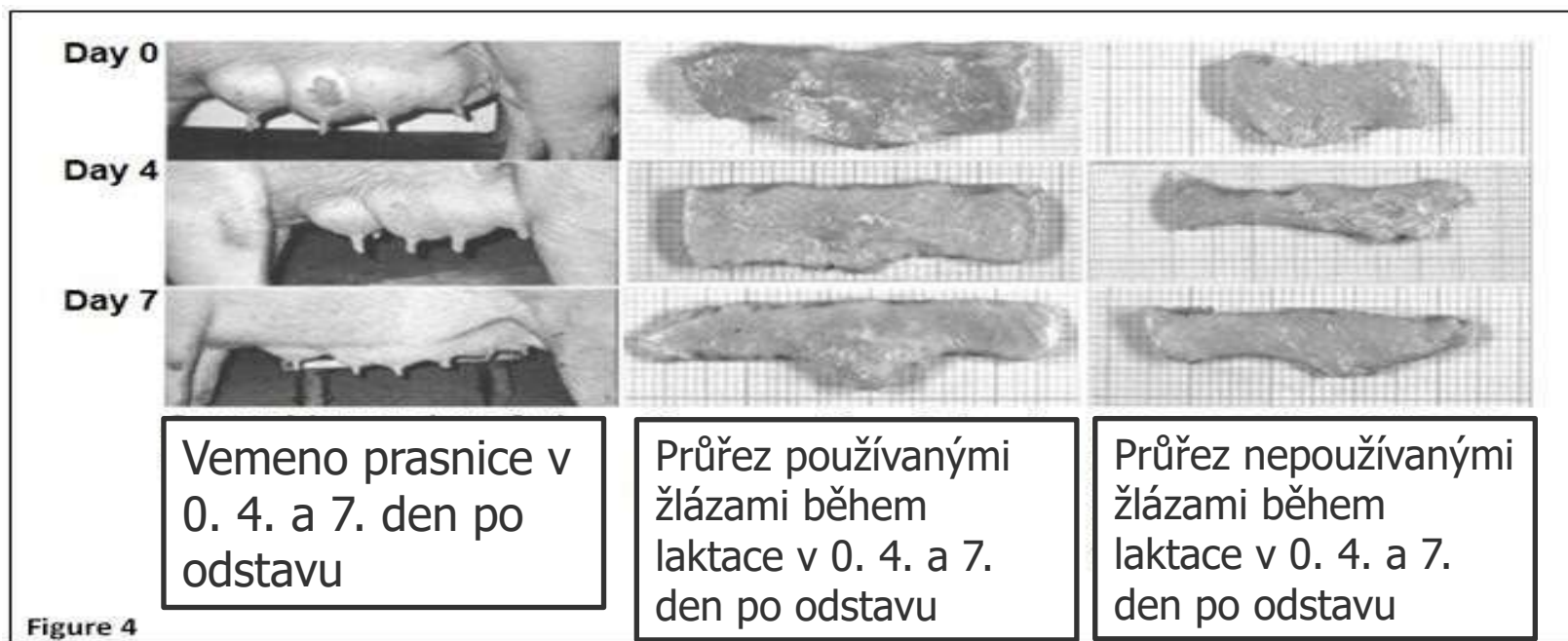

Figure 4

Zdroj: Nathalie Trottier Michigan State University 2015

Vyrovnávání vrhů

Znak ¹	Počet selat podle počtu funkčních struků			
	0	+1	+2	SEM
VNS, n	17.19 ^b	18.18 ^a	18.18 ^a	0.251
ŽNS, n	16.20 ^b	17.09 ^a	17.31 ^a	0.235
Počet struků, n	16.02 ^a	15.81 ^a	15.44 ^b	0.090
Počet selat v testu, n ²	16.05 ^c	16.81 ^b	17.43 ^a	0.090
Počet odstavených selat, n	14.95 ^b	15.41 ^{ab}	15.65 ^a	0.188
Mortalita selat, n	1.09 ^b	1.41 ^{ab}	1.81 ^a	0.173
Mortalit selat, %	6.74^b	8.27^{ab}	10.30^a	1.012
Sele:				
Počáteční hmotnost, kg ²	1.49	1.45	1.44	0.016
Hmotnost při odstavu, kg	5.14^a	4.82^b	4.61^b	0.067
Přírůstek, kg	0.30 ^a	0.29 ^{ab}	0.29 ^b	0.004
Přírůstek i s úhynem, kg	0.30 ^a	0.29 ^{ab}	0.28 ^b	0.004
Vrh:				
Počáteční hmotnost, kg ²	23.86 ^b	24.38 ^{ab}	25.12 ^a	0.290
Hmotnost při odstavu, kg	82.6	82.3	79.9	1.38
Přírůstek, kg	81.1	80.8	78.5	1.37
Přírůstek i s úhynem, kg	82.6	82.3	81.7	1.27

+3,56%

- 0,53kg

-2,70kg

¹Number of observations: 0 = 88 - 138, 1 = 83 - 137, 2 = 78 - 140

²Study started at crossfostering within 24 h of birth

^{ab}Different letters indicate a statistical difference at $P < 0.05$.

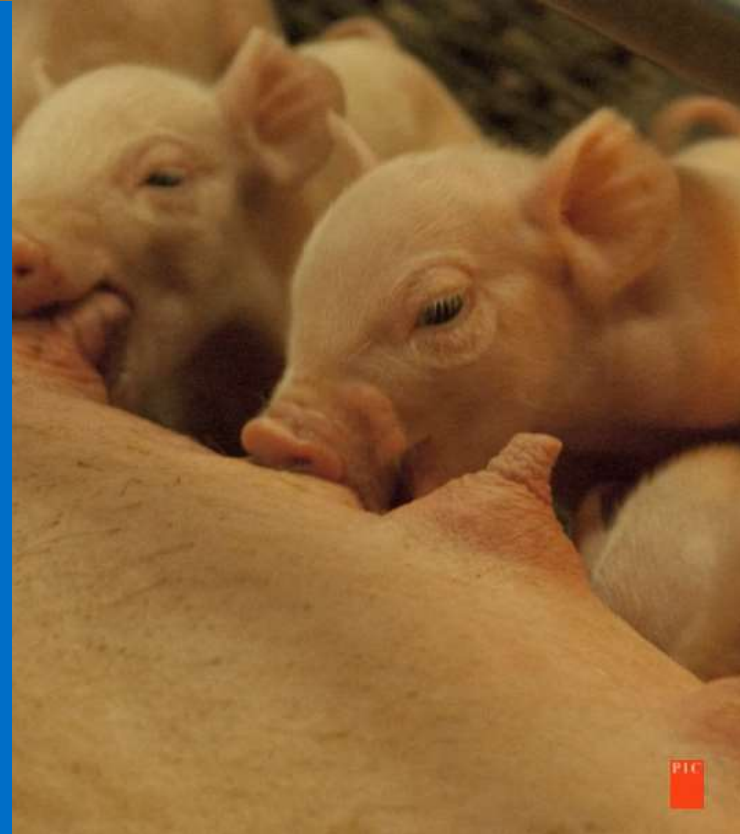

Extra piglets after cross fostering

Náhradní matka:

- Vychovávala životaschopné potomstvo
- Prasnice na 2-4. vrhu
- Klidná prasnice
- Malé sobře vyvinuté struky

Po 3 – 7 dnech po porodu je nutné projít všechny vrhy a hledat odpadlíky

Tato selata je nutné co nejdříve přesunout k náhradní matce!

Ventilace a teplota ve stáji

Faktor	Týden laktace	
	1.	2. a více
Teplota stáje (°C)	22 až 23°C	19 až 20°C
Teplota doupěte (°C)	32 až 35°C	Podle selat
Minimální ventilace (zima)	35 m ³ /h	
Maximální ventilace (léto)	1100 m ³ /h	
Výměna vzduchu	40 až 45s	

10 bodů úspěchu:

1. 100% porodů musí být pod kontrolou, pokud jsou ošetřovatelé v práci
2. Osušte všechna selata, co nejdříve po narození
3. Odstraňte ze selete všechny plodové obaly
4. Nechte pupek dokud nezaschne co nejdelší
5. Kontrolujte teplotu doupěte a udržujte ji na 34°
6. Okamžitý příjem mleziva je klíčem úspěchu
7. Přední struky mají více kvalitního mleziva
8. Dělené sání provádíme ne déle než 1,5h a jen v nutných případech
9. Vyrovnáváme jen vysokopočetné vrhy
10. A vše zaznamenáváme na kartách prasnice

Pokrok nezastavíš!

PIG PROGRESS

Pigs ▾ Health & Nutrition ▾

Our sites ▾

Sow gave birth to record 41 piglets in Brazil

